

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta (HE 171/2016 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Anu Kangasjärvi, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakimies Saara Palomäki, Kansaneläkelaitos

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- Kansaneläkelaitos
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sairausvakuutuslakia ja maatalousyrittäjän työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annettua lakia.

Sairausvakuutuslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yrittäjän ostaessa työterveyshuoltopalvelut yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai terveyskeskukselta, joka järjestää palvelut ostopalveluna yksityiseltä palvelujen tuottajalta, Kansaneläkelaitos voisi maksaa sairausvakuutuslain mukaisen yrittäjän työterveyshuollon korvauksen yrittäjän suostumuksella suoraan yksityiselle palvelujen tuottajalle sen tekemän tilityksen perusteella. Myös maatalousyrittäjän työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Kansaneläkelaitos voisi maksaa maatalousyrittäjän työterveyshuoltoon liittyvän tiläkäynnin tai työpaikkaselvityksen kustannuksen valtion korvauksen osuuden maatalousyrittäjän suostumuksella suoraan yksityiselle palvelujen tuottajalle. Valtion osuutena korvattaisiin enintään 40 prosenttia yrittäjäkohtaisesta enimmäismäärästä.

Valiokunnan mietintö StVM 21/2016 vp

Sairausvakuutuslakia ehdotetaan muutettavaksi lisäksi siten, että Kansaneläkelaitoksella olisi mahdollista luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla matkojen yhdistelypalvelua koskevan sopimuksen perusteella matkojen yhdistelyä suorittavalle ne tiedot, jotka sillä on jo nykyisin oikeus luovuttaa muutoin kuin teknisellä käyttöyhteydellä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan sairausvakuutuslain tietojen luovuttamista koskevan säännöksen osalta 1 päivänä tammikuuta 2017 ja muilta osin 1 päivänä tammikuuta 2018.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta pitää kannatettavana, että yrittäjien työterveyshuoltokorvausten hakemis- ja maksamiskäytäntöjä esityksen mukaisesti yhdenmukaistetaan ja samalla vähennetään hallinnollista työtä. Käytännöt ovat jatkossa riippumattomia siitä, hankkiiko yrittäjä työterveyshuoltopalvelunsa yksityiseltä vai julkiselta palvelujen tuottajalta. Valiokunta toteaa, että yrittäjien on tärkeää huolehtia työterveyspalveluistaan, joten käytäntöjä helpottavasta uudistuksesta on syytä tiedottaa.

Sairausvakuutuslain mukainen korvaus työpaikkaselvitysten kustannuksista maksetaan korkeamman korvausprosentin eli 60 prosentin eikä 50 prosentin mukaan silloin, kun yrittäjä on sopinut työterveyshuollon kanssa työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toteuttamisesta. Maatalousyrittäjälle loppuosa kustannuksista korvataan valtion varoista kokonaisuudessaan riippumatta siitä, onko hän sopinut työterveyshuollon kanssa ennaltaehkäisevistä toimista. Näin tilakäyntien ja työpaikkaselvitysten korvausten osalta ei toteudu muissa ehkäisevän työterveyshuollon korvauksissa oleva kannustin, jossa korkeamman korvausprosentin avulla kannustetaan yrittäjää sopimaan ja laatimaan yhdessä työterveyshuollon kanssa käytännöt, joilla työkyvyn hallintaa, seurantaa ja varhaista tukea toteutetaan yhteisenä toimintana. Kuitenkin myös maatalousyrittäjien osalta työterveyshuollon kehittäminen työkykyä edistävään ja työkyvyttömyyttä ehkäisevään suuntaan lisää mahdollisuuksia työurien pidentämiseen nykyisestä. Valiokunta katsoo, että ehdotettu 10 prosentin omavastuu kustannuksista silloin, jos maatalousyrittäjä ei ole sopinut ennaltaehkäisevästä työterveyshuollosta, kannustaa maatalousyrittäjiä sopimusten tekemiseen ja sitoutumiseen ennaltaehkäisevään toimintaan.

Esityksen ehdotus tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla Kelasta matkojen yhdistelyä tekeväälle välityskeskuksesta nopeuttaa tiedonkulkua ja hyödyttää vakuutettuja, koska tieto maksukaton täyttymisestä saadaan viivytyksettä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 171/2016 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen.

Helsingissä 18.10.2016

Valiokunnan mietintö StVM 21/2016 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Sanna Lauslahti kok
jäsen Anne Louhelainen ps
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää